

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ
КУРСОВИХ РОБІТ

для здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність 014 Середня освіта
Предметна спеціальність 014.01 Середня освіта.
Українська мова і література

Ужгород 2023

Методичні рекомендації до виконання та захисту курсових робіт: для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.01 Середня освіта. Українська мова і література. Ужгород, 2023. 39 с.

Укладачі:

Барчан В.В., доктор філол. наук, професор, професор кафедри української літератури ДВНЗ УжНУ;

Ігнатович О.С., кандидат філол. наук, доцент кафедри української літератури ДВНЗ УжНУ

Рецензент:

Ференц Н.С., кандидат філол. наук, доцент, доцент кафедри української літератури ДВНЗ УжНУ

Відповідальний за випуск:

Кузьма О.Ю., канд. філол. наук, доцент, завідувач кафедри української літератури ДВНЗ УжНУ

Рекомендовано до друку вченою радою філологічного факультету ДВНЗ УжНУ від 3 листопада 2023 року, протокол № 3

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	6
2. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА ЗДОБУВАЧА Й АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ	11
3. НАУКОВА РОБОТА І ПРАВИЛА ПАСПОРТИЗАЦІЇ ЛІТЕРАТУРИ	15
4. ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	22
4.1. Вибір теми	22
4.2. Співпраця з науковим керівником	22
4.3. Процес виконання курсової роботи	23
4.4. Мова та стиль курсової роботи	24
5. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	26
6. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	32
7. ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	33
8. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	38

ВСТУП

Методичні рекомендації укладено відповідно до ОПП «Українська мова і література. Зарубіжна література», «Українська мова і література. Англійська мова і література» за спеціальністю 014 Середня освіта, предметною спеціальністю 014.01 Середня освіта. Українська мова і література першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Науково-дослідницька робота невід’ємно пов’язана зі здобуттям студентом першого (бакалаврського) освітнього рівня. Як зазначено в Законі України «Про вищу освіту», рівень бакалавра передбачає: «...здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов’язків за обраною спеціальністю».¹ Своєрідним синтезом теоретичних і практичних навичок постає написання здобувачем наукового дослідження.

Наукова робота поділяється на аудиторну, яка здійснюється при безпосередньому контакті з викладачем та/або під його контролем, і самостійну, яка виконується здобувачами за межами аудиторій. Уміння працювати самостійно і самостійно отримувати знання є чи не основним критерієм зрілості науковця. Тому цьому виду діяльності приділяється багато уваги сучасною системою вищої освіти.

¹ Закон України «Про вищу освіту».

URL: <http://fedmet.org/analytics/zakon-ukraini-pro-vishhu-osvitu/>
(20.07.23)

Самостійна робота здобувача «включає опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу тощо»¹. Увага до самостійної роботи сприяє змінам «у взаємовідносинах між викладачем і студентом як рівноправними суб'єктами навчальної діяльності»². Курсова робота є самостійною науковою діяльністю здобувача.

Мета запропонованих рекомендацій – допомогти здобувачеві раціонально організувати роботу над науковим дослідженням, дотримуватися основних вимог до виконання наукової праці обраного типу, опанувати її структуру й правила оформлення, ознайомитися з порядком захисту та критеріями оцінювання.

¹ Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (затверджене наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №61/ 01-04 від 24.12.2021 р. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ». С. 16.

URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> (20.07.23).

² Швед М. Самостійна робота студента : навч.-метод. посіб. Львів, 2013. С. 32.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Відповідно до Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах (Наказ МОН № 161 від 02.06.93) курсові письмові дослідження – невід’ємна складова навчальної програми вузу. Як зазначається у Положенні про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (затверджене наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 61/01-04 від 24.12.2021 р.), *«курсоро робота є одним із видів індивідуального завдання, виконується відповідно до навчального плану, з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, що отримані здобувачами освіти за час навчання, і їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання»*¹.

Курсоро робота на кафедрі української літератури виконується в межах вивчення здобувачем курсів «Історія української літератури», «Методика викладання української та зарубіжної літератури». Згідно з навчальним планом, для написання дослідження відводиться один кредит ЄКТС (30 годин)².

Курсоро робота – самостійна праця здобувача, що є формою підсумкової атестації за навчальний рік, обсягом 20-22 сторінки.

Виконання письмового дослідження допомагає здобувачеві поступово, від реферативного шляху досягнення наукової проблеми, прийти до самостійного дослідження, яким є курсоро робота.

¹ Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (затверджене наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №61/ 01-04 від 24.12.2021 р. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ». С. 16.

URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> (20.07.23).

² Там само. С. 17.

Курсову роботу з «Історії української літератури» студенти виконують на 2 курсі, а курсову роботу з «Методики викладання української та зарубіжної літератури» – на 4 курсі. Під час написання наукових досліджень розвиваються і закріплюються **загальні компетентності**: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя; здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями; здатність працювати в команді; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; здатність демонструвати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність до адаптації та дії в новій ситуації; **фахові компетентності**: здатність до формування в здобувачів освіти ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків; володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання здобувачів освіти; здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти; здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я здобувачів освіти (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності; здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний

супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури; здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду; **професійні компетентності**: здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури, у практиці навчання української мови і літератури в закладах середньої, фахової передвищої освіти; здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт; здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського і світового письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві; здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови та літератури на підставі передового українського й міжнародного досвіду; здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять з української мови та літератури; здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої освіти, фахової передвищої освіти; здатність використовувати сучасні наукові методи філологічних досліджень, добирати, аналізува-

ти, систематизувати й синтезувати фактичний лінгвістичний, літературний матеріал; узагальнювати підсумки виконаного дослідження та формулювати його новизну; оформляти згідно із сучасними вимогами та репрезентувати результати наукового дослідження в усній чи письмовій формі, послуговуючись відповідним термінологічним апаратом; здатність планувати та управляти проектами; здатність до аналізу і синтезу; готовність забезпечувати освітній процес відповідною навчально-методичною документацією, програмами, планами та інноваційними проектами; готовність на основі аналізу здійснювати прогнозування основних показників, що характеризують розвиток педагогічної системи; перспективне планування потреб у навчальній, навчально-методичній, науковій чи художній літературі.

Написання курсових робіт забезпечує досягнення здобувачем таких **програмних результатів навчання (ПРН)**: *знає* закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків; *знає* та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти), фахової передвищої освіти; *знає* та розуміє особливості навчання різnorідних груп здобувачів освіти, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб здобувачів освіти; *уміє* оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності; *добирає* і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків; *володіє* формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, *уміє* відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини; *знає* сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури, мовні

норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні та за її межами; пояснює особливості розвитку української мови і літератури, зарубіжної літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; порівнює мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності; володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з української мови і літератури, зарубіжної літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів; використовує гуманістичний потенціал української мови і літератури, зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України; знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури для виконання освітньої програми в базовій середній школі, закладах передвищої освіти.

Мета виконання курсових робіт з «Історії української літератури» й «Методики викладання української та зарубіжної літератури» для здобувачів: **навчальна** – поглибити й систематизувати набуті знання; **виховна** – виховати професійні якості, поглиблюючи інтерес до наукового дослідження як складової ланки роботи вчителя-словесника; **розвивальна** – стимулювати до творчого та самостійного наукового пошуку, літературознавчого аналізу, застосування методики викладання, систематизації та узагальнення набутих знань.

2. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА ЗДОБУВАЧА Й АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

При написанні наукового дослідження здобувач повинен дотримуватися академічної доброчесності. Зміст і значення поняття «академічна доброчесність» прописані у Законі України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-УІІІ) та в Законі України «Про вищу освіту». Тут наголошується: «...відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про вищу освіту» академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень»¹.

Як зазначається у Положенні про організацію навчального процесу в ДВНЗ УжНУ від 24.12.2020 року, «порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання»². З повним текстом зазначеного Положення можна ознайомитися тут:

<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>.

¹ Міністерство освіти і науки України. Керівникам закладів вищої освіти. Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти. Лист від 24.10.2017 року.

² Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (затверджене наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 61/ 01-04 від 24.12.2021 р. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ». С. 3.

URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> (20.07.23).

Спираючись на документацію МОН, пропонуємо фрагменти глосарію, пов'язаного з академічною доброчесністю:

«Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень (ст. 42 ЗУ «Про освіту»).

Академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

Академічна свобода, як і будь-яка свобода, не є абсолютною. Її обмеження допускаються з метою захисту прав інших людей, якщо ці обмеження є домірними тому суспільному злу, на відвернення якого вони спрямовані. Оскільки академічна свобода тісно пов'язана з свободою висловлювання, слід мати на увазі, що остання гарантує право висловлювати не лише погляди, що сприймаються схвально, але також ті, що розходяться із загальновизнаними, або спроможні образити, шокувати чи непокоїти. Викладені вище міркування потребують додаткової зауваги щодо можливого обмеження академічної свободи в контексті етики наукових досліджень (якщо йдеться про дослідження над людьми і т. ін.).

Наукова доброчесність (research integrity) – здійснення наукових досліджень у спосіб, який дозволяє іншим мати довіру до методів, що використовувалися,

та до результатів, що одержані, а також додержання професійних стандартів. Недостатня академічна якість (*poor academic quality, poor academic practice*) – це академічний проступок, який характеризується наявністю помилок у цитуванні при загалом присутніх спробах автора робити посилання. Недостатня академічна якість належить до поганих практик цитування (наприклад, копіювання незначного за обсягом тексту, що запозичений із джерела без належного цитування у тексті при наявності джерела у бібліографії, або включення незначного за обсягом тексту з посиланням, але без використання лапок), яких необхідно уникати. Недбайливе цитування (*sloppy authorship, sloppy science*) – недбайливе звернення до джерельної бази, що означає наявність спроби автора зробити посилання, проте зробленої недосконало, неохайно, недбайливо.

Псевдоавторство (*ghostwriting*) – практика підміни авторства, написання роботи чи її частини на замовлення. Дослівний переклад “ghost writer” – примараписар, тобто особа, яка наймається для написання наукової роботи, промови, літературного, публіцистичного та іншого тексту, та передає офіційне авторство іншій особі. Одним із видів псевдоавторства є «додавання» співавторів до текстів, яких вони не писали.

Сфабриковані посилання (*fabricated references*) – підробка посилання, спроба зробити його схожим на якісну цитату, коли воно таким не є, або приховати справжнє джерело, з якого скопійований матеріал. Самі по собі сфабриковані посилання не вважаються плагіатом, а радше проступком, який може супроводжувати плагіат¹.

¹ Глосарій. URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2020/01/%D0%93%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B9.pdf>

Тож здобувач повинен розуміти, яка відповідальність покладена на нього при виконанні наукового дослідження.

При написанні курсового дослідження слід чітко відмежовувати думки науковців та власні міркування. Використані джерела необхідно паспортизувати, таким чином пропонуючи ту базу, із якої «вирушаєте» до самостійних наукових пошуків. У інформаційному бюлетні нашого університету **«Академічна доброчесність»** висвітлено основні положення й рекомендації, як уникати наукових прорахунків, використовуючи джерельну базу¹.

¹ Інфо-центр. Академічна доброчесність. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/26469>

3. НАУКОВА РОБОТА І ПРАВИЛА ПАСПОРТИЗАЦІЇ ЛІТЕРАТУРИ

Одним зі складних елементів при написанні курсової роботи є оформлення джерельної бази дослідження. Не зрозумілими для здобувачів виявляються розділові знаки і необхідність дотримуватися певної послідовності при описі літератури. Проте відповідна паспортизація наукової літератури вказує на опанування здобувачами важливих стандартів оформлення курсової роботи. Тому до цієї частини дослідження потрібно поставитися вкрай уважно.

Сучасне дослідження оформляємо згідно з документом ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40)¹.

Правила паспортизації літератури виписані в Національному стандарті України і розроблені Державною науковою установою «Книжкова палата України ім. Івана Федорова». У скороченому варіанті ці правила називають ДСТУ (державний стандарт України). Нині ми користуємося вимогами ДСТУ 8302:2015, які були впроваджені в широкий вжиток з 1 липня 2016 року.

Як зазначається в документі, «цей стандарт установлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання й розміщування у текстах. Бібліографічне посилання, що є частиною довідкового апарата документа, наводять у формі бібліогра-

¹ Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40). Київ, 2016. С. 2. (37 с.). URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf (20.07.23).

фічного запису. Бібліографічні відомості про цитовані або згадувані в тексті документи на будь-яких носіях інформації, що є об'єктами бібліографічного посилання, мають бути достатніми для їхньої загальної характеристики, ідентифікування та пошуку» (Інформація та документація. Бібліографічне посилання ДСТУ 8302:2015. Київ, 2016. 37 с.) Електронний ресурс: https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf).

У Розділі «Сфера застосування» цього стандарту зазначається, що «Стандарт поширюється на бібліографічні посилання в опублікованих і неопублікованих документах незалежно від носія інформації. Стандарт призначено авторам творів, видавцям, фахівцям редакцій засобів масової інформації тощо»¹. Таким чином, **при написанні курсової роботи необхідно використовувати зазначені стандарти**. Правильна паспортизація джерела дає можливість читачеві одразу зрозуміти його характеристики, а бібліотекареві – швидко віднайти необхідну працю.

За діючим стандартом описуємо літературу таким чином:

Один автор

1. Тиховська О. Українська народна чарівна казка: психоаналітичний аспект: монографія. Ужгород : Гражда, 2011. 256 с.

¹ Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40). Київ, 2016. С. 4. URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf (20.07.23).

Два автори

1. Білоус П.В., Білоус О.П. Українська література XI-XVIII ст. : навч. посіб. для самостійної роботи студента. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 360 с.

Три автори

1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури : підручник / за наук. ред. О.Галича. Київ : Либідь, 2001. 488 с.

Чотири і більше авторів

1. Основи охорони праці: підручник / О.І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.

2. Клименко М.І., Панасенко Є.В., Стреляєв Ю.М., Ткаченко І.Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 84 с.

3. The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. New York, NY : Columbia University Press, 2010. 256 p.

Автор(и) та редактор(и)/ упорядники

1. Керекеш Ю. Вибрані твори: Парубкова дочка. До 100-річчя від дня народження / упоряд. : О. Новікова, О. Гаврош. Ужгород : Карпати, 2021. 432 с.

2. Дахно І.І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І.І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.

Без автора

1. Антологія української літературно-критичної думки першої половини XX століття / упоряд. В. Агеева. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.

2. Літературне Закарпаття 2020-2021: альманах / упоряд. Василь Кузан. Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2021. 320 с.

3. Twenty-four hours a day. Miami, FL : BN Publishing, 2010. 400 p.

Багатотомні видання

1. Літературознавча енциклопедія: у двох томах / авт.-уклад. Ю.І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т. 1. 608 с.

2. Літературознавча енциклопедія: у двох томах / авт. уклад. Ю.І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. Т. 2. 624 с.

Стаття з багатотомного видання

1. Сюжет. *Літературознавча енциклопедія: у двох томах* / авт.-уклад.

Ю.І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т. 2.

Частина видання, книги

1. Алексеев В.М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. *Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні: монографія*. Чернівці, 2012. С. 151–169.

2. Сенько І. Міфологічні оповіді про велетів. *Слухай, сину...: фольклорні скарби подружжя Марії і Михайла Сеньків із закарпатського села Келечин у записах їх сина Івана*. Ужгород : ТІМРАНІ, 2022. С. 260-281с.

Монографії

1. Мовчан Н. Самотність як феномен буття особистості : монографія. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009. 265 с.

Передмова та післямова до книги

1. Ігнатович О. Поезія на хвилях життя : передмова. *Густі В. Вибране*. Ужгород : ТІМРАНІ, 2021. С. 5-28.

2. Федака Д. Дивосвіт Дмитра Кешелі, або Що нашіптують йому небеса : післяслово. *Кешеля Д. Прирічанські характери*. Ужгород : Карпати, 2005. С. 391-396.

Тези доповідей, матеріали конференцій

1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. *Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації* : матеріали міжнар. наук. практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.

2. Анциперова І.І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. *Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених* : тези доп. всеукр. наук. практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.

Статті з продовжуваних та періодичних видань (журнал)

1. Гостиняк С. Із збірки поезій «Сцена – За лаштунками». *Дукля* 2022. № 2. С. 2-8.

2. Bletskan D.I., Glukhov K.E., Frolova V.V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. *Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics*. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.

(газетна стаття)

1. Густі В. Горам – бути високими. *Молодь Закарпаття*. 1980. 12 квіт.

Інші видання. Законодавчі та нормативні документи

1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.

2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145- VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.

Архівні документи

1. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. *ЦДАВО України* (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.

2. Наукове товариство ім. Шевченка. *Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України*. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.

Стандарти

1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).

2. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).

Бібліографічні покажчики

1. Надія Панчук : біобібліографічний покажчик / уклад. : М.Б. Бадида, Л.О. Падяк, відп. за вип. О.А. Канюка. Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2015. 68 с. (Серія «Культура краю в особах»).

2. Галина Малик : біобібліографічний покажчик / уклад. : М.Б. Бадида, відп. за вип. О.А. Канюка. Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2016. 202 с. (Серія «Культура краю в особах»).

Електронні ресурси

1. Юлдашева Л. Заголовок як особлива номінантно-предикативна одиниця. *Філологічний часопис*, 2016. №1 (7). С. 87-93. URL : https://library.udpu.edu.ua/library_files/filologichniy-chasopys/2016/1/13.pdf (дата звернення 15.11.19)

Автореферати дисертацій

Товт О.О. Історична драматургія М. Костомарова: проблематика, поетика : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01. Івано-Франківськ, 2019. 20 с.

Дисертації

1. Талабірчук О.Ю. Проза Івана Яцканина: проблематика, поетика : дис... канд. філол. наук : 10.01.01 / Київський ун-т ім. Б. Грінченка. Київ, 2016. 198 с.

4. ПОСЛІДОВНІСТЬ І ПРОЦЕС ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Вибір теми

Тему курсової роботи здобувач обирає із запропонованої кафедрою української літератури «Тематики курсових робіт». Теми курсових робіт відповідають рівню знань і науковим можливостям здобувачів різних років навчання. І, як зазначено в Положенні про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет», тематика відповідає «практичним потребам фаху або завданням конкретної навчальної дисципліни. Теми курсових робіт (проектів) затверджуються на засіданнях кафедр»¹.

4.2. Співпраця з науковим керівником

Після обрання теми здобувач консультується з науковим керівником, узгоджує план роботи. На певних етапах виконання курсової здобувач повинен повідомляти керівника про хід дослідження, у разі необхідності звертатися по допомогу.

Завершену курсову роботу здобувач зобов'язаний зареєструвати на кафедрі української літератури у визначені терміни. Як вказано у Положенні про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний уні-

¹ Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (затверджене наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 61/01-04 від 24.12.2021 р. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ». – С. 16.

URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> (20.07.23).

верситет», здобувач, «який без поважної причини не подав курсову роботу (проект) у зазначений термін або не захистив її, вважається таким, що має академічну заборгованість. При отриманні на захисті незадовільної оцінки, студент за рішенням комісії виконує курсову роботу (проект) за новою темою або доопрацьовує попередню тему в термін, визначений кафедрою»¹.

4.3. Процес виконання курсової роботи

Запорукою швидкого та якісного створення курсової роботи є упорядкування оптимальної послідовності дій. Після першої консультації з науковим керівником слід запам'ятати такий алгоритм роботи:

- *з'ясувати об'єкт і предмет дослідження;*
- *вдумливо прочитати художній твір (художні твори) з позицій теми, яка має бути розкрита;*
- *знайти та вивчити відповідну теоретичну літературу і створити первинну бібліографію;*
- *визначити актуальність курсової розвідки;*
- *окреслити практичне значення роботи;*
- *вказати на наукову новизну дослідження;*
- *обрати методи дослідження;*
- *написати «ВСТУП»;*
- *здійснити виклад основної частини роботи (текст роботи, відповідно до її структури);*
- *сформулювати «ВИСНОВКИ»;*
- *оформити «СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ»;*

¹ Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (затверджене наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 61/01-04 від 24.12.2021 р. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ». – С. 16.

URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> (20.07.23).

- подати первинний варіант роботи науковому керівнику;
- доопрацювати роботу з урахуванням рекомендацій керівника;
- здійснити чистове оформлення роботи;
- подати роботу до реєстрації;
- підготувати роботу до захисту;
- захистити роботу.

4.4. Мова та стиль курсової роботи

При написанні курсової роботи важливу роль відіграє спосіб, манера викладу матеріалу. Це залежить від мовленнєвого багатства автора й усвідомлення ним необхідності опанування принципів писемної наукової мови, а також дотримання їх у дослідницькій праці.

Найхарактернішою ознакою наукового стилю вважається формально-логічний спосіб викладу матеріалу¹, у якому важливим є:

- відповідність нормам літературної мови;
- безособовість;
- монологічний характер викладу;
- точність вислову;
- стислість,
- послідовність;
- доступність та ясність (зрозумілість думки) викладу.

У науковій праці слід уникати:

- двозначності висловлювання чи підтексту;
- образності та емоційності висловлювань;
- тавтології, як словесної, так і в цитуванні тих самих слів дослідника, що не мотивовані коментарем автора;

¹ Папіш В.А. Курсова робота з української мови: виконання, оформлення, захист: метод. посіб. для студентів філол. факультету (спеціальність «Українська мова і література». Ужгород, 2012. – С. 15.

- тавтологій на рівні художнього тексту, коли та сама цитата без вагової мотивації повторюється упродовж усього дослідження;

- не виправданого вживання іншомовних слів та ускладнених стилістичних конструкцій.

У процесі прочитання літературознавчих джерел важливо звертати увагу на манеру викладу науковцем своєї думки. При написанні курсової роботи використовуються функціонально-синтаксичні засоби зв'язку, що вказують на послідовність думки (насамперед, одразу, по-перше, по-друге...), заперечення (однак, а втім, проте, жодним чином...), причинно-наслідкову співвіднесеність (таким чином, внаслідок цього, завдяки цьому, окрім того, зважаючи на), достовірність (справді, зрозуміло, дійсно...), ймовірність (треба гадати, можливо, припустімо...), результат, висновок (отже, підсумовуючи, тож, таким чином...)¹.

У науковій праці часто використовується абзац, щоб виокремити наступну думку. А теоретичний матеріал підкріплюється цитатами з художнього твору (які не мають бути громіздкими, а слугують ілюстрацією чи підтвердженням/запереченням теоретичного матеріалу).

Автору наукового дослідження слід виважено й послідовно осмислювати проблему, не вдаючись до зайвих емоційних зворотів. Робота повинна містити підсумки, узагальнення зроблених спостережень.

Зрештою, наукове дослідження – це добре структурований, систематизований відповідно до обраної методології матеріал, який містить узагальнення, що поклали на основі аналітичних і синтезуючих дій науковця.

¹ Целуйко М. Методичні рекомендації щодо виконання і захисту курсових робіт: Комплекс навч.-метод. матеріалів з курсу для студентів спеціальності «Політологія». Харків, 2012. 32 с.

5. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Елементи курсової роботи:

- титульна сторінка;
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаної літератури;
- додатки (за наявності).

ТИТУЛЬНА СТОРІНКА – важливий елемент в оформленні наукової роботи. Вона знайомить із темою курсової, виконавцем, рівнем його освіти та спеціальністю, науковим керівником, вказує на структурний підрозділ ДВНЗ «Ужгородський національний університет», де дослідження виконане. Після захисту курсової на **титульну сторінку** вписуються підсумковий бал та прізвища членів комісії, котрі були присутні на захисті. Тож це своєрідний паспорт курсового дослідження.

У **ЗМІСТІ** – прописується структура роботи (ВСТУП, назви розділів, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ДОДАТКИ) із зазначенням сторінки, якою починається новий структурний елемент курсової, що дає можливість орієнтуватися у матеріалі дослідження.

У **ЗМІСТІ** структурні одиниці записуємо теж за певним зразком: ВСТУП, РОЗДІЛ 1, РОЗДІЛ 2, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ДОДАТКИ. Окрім естетичної функції таке оформлення полегшує сприйняття й візуально упорядковує текст. Якщо є необхідність, то розділ можна поділити на підрозділи і записувати нумерацію так: 1.1, або 1.2, або 2.1

і т. д., де перше число показує на номер РОЗДІЛУ, а другий – на номер підрозділу.

Рекомендації до написання ВСТУПУ

ВСТУП (5 сторінок) – початковий етап дослідження, у якому необхідно розкрити стан і значущість порушеної в курсовій роботі проблеми, обґрунтувати необхідність проведення дослідження, критично проаналізувати існуючі погляди на проблему, шляхи її розв'язання та вмотивувати **актуальність** (доцільність) наукової праці; зазначити **мету** (сутність проблеми) й **завдання** (послідовність наукових кроків, що ведуть до розкриття сутності дослідження) роботи, **об'єкт та предмет** дослідження (що співвіднесені між собою як загальне і часткове); **практичне значення роботи, наукову новизну**, вказати **методи**, на яких базуватиметься науковий аналіз.

Важливим змістовим компонентом **ВСТУПУ** є огляд літературознавчої, методичної літератури, що передбачає лаконічну характеристику розвитку наукової думки із зазначеної проблеми. Для стрижності побудови огляду літератури використовують такі словосполучення та вирази:

- *учений вважає...*
- *дослідник простежує...*
- *літературознавець наголошує...*
- *на думку вченого...*
- *погоджуємося (не можемо погодитися) з судженням...*
- *як слушно вказує автор...*
- *підтримуючи думку науковця... тощо.*

Огляд наукових джерел приводить до розуміння, наскільки глибоко осмислена/не осмислена науковцями зазначена тема курсової роботи. Тож наприкінці викла-

ду слід зробити висновок про ступінь дослідженості проблеми загалом, а відтак сформулювати.

Обґрунтовуючи **актуальність теми**, варто послуговуватися такими словами й виразами:

- *потреба нового осмислення (проблеми, художнього твору);*
- *необхідність перегляду (теми, проблемних питань, художнього твору);*
- *актуальність дослідження зумовлена відсутністю (досліджень...);*
- *необхідність поглибленого вивчення (теми/ проблеми);*
- *важливість відтворення цілісної картини (явища) тощо.*

Формулюючи **мету** (сутність дослідження) курсової роботи, доцільно вживати такі слова:

- *висвітлити...*
- *дослідити...*
- *простежити...*

Окреслення **завдань** роботи (передбачають перелік послідовних дій). Тут можна використати такі слова:

- *визначити..,*
- *систематизувати..,*
- *розкрити..,*
- *проаналізувати..,*
- *узагальнити..,*
- *охарактеризувати... тощо.*

З'ясування **об'єкта і предмета** дослідження (об'єкт дослідження – окреслює загальний процес чи явище, у контексті якого пролягає дослідження, а предмет – частина від загального, конкретний складник, що корелюється з темою курсової). У роботі цей елемент виписуємо так:

Об'єкт дослідження – ...

Предмет дослідження – ...

Практичне значення дослідження – пояснює, де і як можуть бути використані результати курсової роботи (наприклад: у підготовці до практичних занять із певної теми, як матеріал до глибшого опанування розділу літератури зазначеного періоду, у подальшій професійній діяльності тощо).

Наукова новизна курсової роботи – передбачає новий штрих в осмисленні теми, який помічено і заявлено у ході дослідження.

Висвітлення **теоретико-методологічної бази** дослідження передбачає: 1) перелік прізвищ дослідників, теоретичні напрацювання котрих лягли в основу курсової; 2) зазначення методів дослідження (способи дослідження, що допомагають здійснити наукову роботу). У дослідницьких роботах застосовують наукові методи аналізу, які слід зазначити в тексті.

Рекомендації до написання ОСНОВНОЇ ЧАСТИНИ

ОСНОВНА ЧАСТИНА роботи – складається з двох (рідше трьох) РОЗДІЛІВ і становить наукове дослідження, в якому вирішують завдання, що на них вказано у ВСТУПІ. А саме, ґрунтуючись на окреслених в огляді наукових джерел працях і теоретико-методологічних засадах, у вивченні об'єкта та предмета дослідження, здобувач реалізовує мету, завдання роботи, пропонуючи наукову новизну розвідки, доводячи її актуальність, практичне значення і доцільність.

Написання основної частини роботи передбачає звертання до літературознавчих праць, розвідок з методики викладання літератури і художніх текстів, відповідно, їх цитування й осмислення. Тут виявляються повною мірою самостійні судження здобувача про предмет дослідження. Однак вони викликають інтерес і мають смисл лише тоді, коли формуються і коректуються

як результат набутих нових знань. Тобто в процесі опанування навчальної сфери пізнання через:

- знання матеріалу;
- його розуміння;
- застосування;
- аналіз;
- синтез;
- оцінку явища.

Консультації наукового керівника допоможуть в оволодінні цього шляху.

Рекомендації до написання ВИСНОВКІВ

ВИСНОВКИ – містять короткі узагальнення проведеного дослідження, тобто стисло розкривають його сутність і таким чином демонструють ступінь досягнення мети та розв'язання поставленої в роботі наукової проблеми.

Укладаючи висновкову частину роботи, слід брати до уваги правило, що в ній не цитуються праці дослідників чи художній твір, лише пропонуються Вами власні спостереження з теми. Ще раз нагадаємо: **ВИСНОВКИ** формулюються легше, якщо Ви не забули завершити кожний **РОЗДІЛ** основної частини роботи коротким узагальненням. Ці спостереження ляжуть в основу **ВИСНОВКІВ**, які водночас виступають лаконічною відповіддю на питання, поставлені у **ВСТУПІ**: чи вдалося реалізувати мету, завдання, розкрити наукову новизну, осмислити предмет дослідження тощо.

ВСТУП і **ВИСНОВКИ** постають обрамленням наукового дослідження.

Оформлення СПИСКУ ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ – це джерельна база наукової роботи, яка має бути оформлена відповідно до чинних вимог і включає в себе як паперові видання, так і видання інтернет-ресурсу. Джерела в СПИСКУ... нумеруються і записуються в алфавітному порядку (за прізвищем автора). Якщо є декілька джерел одного автора, то першим вказується джерело давнішого року видання.

6. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оцінка за виконання курсової роботи виставляється після усного захисту здобувачем свого дослідження.

Захист курсових робіт відбувається у встановлений кафедрою термін у присутності здобувачів та комісії. Комісія формується з кількох викладачів кафедри української літератури, до її складу входить також науковий керівник курсового дослідження.

До захисту здобувач готує виступ (7-10 хвилин), в якому окреслює тему, мету завдання дослідження, повідомляє план, за яким працював, ознайомлює присутніх зі змістом роботи. При цьому слід наголосити на власних спостереженнях у дослідженні. Виступ завершується стислими висновками.

Здобувач повинен виявити вміння чітко висловлювати думку, точно відповідати на поставлені запитання, при необхідності полемізувати (дотримуючись правил наукової етики) з досліджуваної ними проблеми.

Усний захист виявляє загальний розвиток та культурний рівень здобувача, що простежується в грамотності мовлення, чіткості дикції, багатстві словникового запасу, вмінні поводитися у відповідній ситуації.

Науковий керівник оголошує рецензію на курсову роботу, у якій вказує на ставлення студента до роботи, досягнення ним поставлених завдань, ступінь виконання роботи та її осмислення, самостійність і цінність отриманих результатів, звертає увагу на оформлення науково-дослідницької роботи та вчасність її подання на кафедру.

7. ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Результати захисту курсової роботи оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») відповідно до шкали оцінювання знань здобувача.

Таблиця 7.1.

Шкала оцінювання знань здобувача (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсної роботи, практики	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного перескладання	Не зарахова- но з можли- вістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зарахова- но з обов'яз- ковим по- вторним вивченням дисципліни

Таблиця 7.2.

**Рекомендований розподіл балів для оцінювання
виконання та захисту здобувачем
курсової роботи**

№	Критерії оцінювання	Можлива к-сть балів	Отримана к-сть балів	Примітки
1.	Актуальність дослідження	0-5		
2.	Структурованість роботи відповідно до теми дослідження	0-5		
3.	Рівень обізнаності з теоретичними працями з певної наукової проблеми	0-5		
4.	Володіння навичками огляду джерел	0-10		
5.	Осмислення художнього твору	0-12		
6.	Реалізація мети та завдань дослідження	0-10		
7.	Самостійність дослідження	0-7		
8.	Відповідність висновків обраній темі	0-7		
9.	Відповідність роботи вимогам наукового стилю	0-5		
10.	Дотримання вимог щодо оформлення роботи	0-5		
11.	Оформлення списку джерел відповідно до чинних стандартів	0-5		

12.	Якість презентації курсової роботи	0-5		
13.	Вичерпність відповідей під час захисту курсової роботи	0-5		
14.	Ступінь виконання завдань керівника	0-9		
15.	Дотримання терміну виконання роботи	0-5		
РАЗОМ		0-100		

Таким чином, відповідно до наведеної шкали оцінювання та зазначеного розподілу балів для оцінювання виконання та захисту курсової роботи, виставляються відповідні бали:

90-100 А – «відмінно» (рівень компетентності високий (творчий)) ставиться за умов, якщо здобувач:

- 1) виявив здібність самотійно здобувати знання і виявляти їх в практичному дослідженні;
- 2) оволодів теоретичною базою дослідження, здійснив повний аналіз проблеми й дійшов до самотійних висновків;
- 3) досяг мети роботи, використавши заявлений методологічний інструментарій;
- 4) володіє письмовим науковим стилем;
- 5) дотримав усіх вимог в оформленні роботи;
- 6) усним виступом засвідчив повноту дослідження;
- 7) аргументовано відповів на запитання чи кваліфіковано вів дискусію при захисті курсової роботи, пропонував самотійні судження.

82-89 В «дуже добре» (рівень компетентності достатній (конструктивно-варіативний)) ставиться за умов,

якщо здобувач виконав усі зазначені вимоги, хоч припустився незначних недоглядів у виконанні роботи.

74-81 C – «добре» (рівень компетентності достатній (конструктивно-варіативний)) ставиться за умов, якщо здобувач уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок. У роботі допущені певні недоліки в оформленні, у стилі наукового письма.

64-73 D – «задовільно» (рівень компетентності середній репродуктивний) ставиться за умов, якщо здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

60-63 E – «задовільно» (рівень компетентності середній репродуктивний) ставиться за умов, якщо здобувач володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.

35-59 FX – «незадовільно» (рівень компетентності низький рецептивно-продуктивний) ставиться за умов, якщо здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (курсів роботи, написані на 35-59 FX, можуть бути не допущені науковим керівником до захисту).

0-34 F – «незадовільно» (рівень компетентності низький рецептивно-продуктивний) ставиться за умов, якщо здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів. (Курсові роботи, написані на 0-34 F, не допускаються науковим керівником до захисту).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Академічна доброчесність.
URL : <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/26469>
2. Глосарій. URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2020/01/%D0%93%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B9.pdf>
3. Джеджула О. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Вінниця, 2021.
4. Закон України «Про вищу освіту».
URL: <http://fedmet.org/analytics/zakon-ukraini-pro-vishhu-osvitu/> (20.07.23)
5. Інформація та документація. Бібліографічне посилення. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40). Київ, 2016.
URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf (20.07.23).
6. Ковалів Ю. Абетка дисертанта: методичні принципи написання дисертації. Посібник. Київ, 2009.
7. Міністерство освіти і науки України. Керівникам закладів вищої освіти Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти. Лист від 24.10.2017 року. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>(20.07.23).
8. Папіш В. Курсова робота з української мови: виконання, оформлення, захист: метод. посіб. для студентів філол. факультету (спеціальність «Українська мова і література». Ужгород, 2012.
9. Пархета Л. Методика викладання української літератури у ВНЗ : навч.-метод. посіб. / друге видання. Умань, 2018.
10. Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгород-

ський національний університет» (затверджене наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 61/ 01-04 від 24.12.2021 р. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ». URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> (20.07.23).

11. Токмань Г. Методика навчання української літератури в середній школі: підручник. Київ, 2012.

12. Целуйко М. Методичні рекомендації щодо виконання і захисту курсових робіт: Комплекс навч.-метод. матеріалів з курсу для студентів спеціальності «Політологія». Харків, 2012.

13. Швед М. Самостійна робота студента : навч.-метод. посіб. Львів, 2013.